

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.1.20.2014.IW

**Pani
Bożena Szyszko
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji
ul. Żerczycka 32
17-330 Nurzec-Stacja**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku przeprowadzili w dniach 13-14.05.2014 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji kontrolę kompleksową w zakresie prawidłowości realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez kierownika Ośrodka w dniu 30.05.2014 r., i do którego nie wniesiono uwag ani zastrzeżeń, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniono negatywnie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określone w art. 6 ust. 2 ustawy, jednakże stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. W statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji nie ujęto zapisu dotyczącego realizacji przez Ośrodek zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. W *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nurzec-Stacja* brak rzetelnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, określone w nim cele i działania są nieprecyzyjne. *Program* nie zawiera harmonogramu realizacji poszczególnych zadań, nie określa terminów sporządzania sprawozdawczości. Zapisy dotyczące zadań własnych gminy nie uwzględniają zmian do ustawy. *Program* przewiduje uruchomienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu min. o realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, co należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Stwierdzono niespójność w nazewnictwie *Programu* w różnych dokumentach. Sprawozdanie z realizacji *Programu* zawiera liczne błędy formalne i merytoryczne.
3. Nie realizowano działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.
4. Nie opracowano procedury zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, w sytuacji zaistnienia takiej potrzeby.
5. Nie podejmowano działań interwencyjnych wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, np. nie kierowano do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

6. W uchwale Nr V/33/2011 Rady Gminy Nurzec-Stacja z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powołania i odwołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, ze zmianami, zawarto błędny zapis, iż Zespół realizuje działania określone w „gminnym programie przemocy w rodzinie (...)” zamiast w „gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (...)”.
7. W skład zespołu interdyscyplinarnego (ZI) nie wchodzi przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) oraz organizacji pozarządowej, a co za tym idzie – nie zawarto porozumień o współpracy w ZI z tymi podmiotami.
8. W skład ZI wchodzi jeden kurator sądowy, co jest niezgodne z zapisem § 2 ust. 1 ww. uchwały, zgodnie z którą w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi co najmniej dwóch kuratorów sądowych.
9. W skład ZI wchodzi funkcjonariusz Posterunku Policji w Nurcu-Stacji, niezgodnie z porozumieniem zawartym między Wójtem Gminy a Komendantem Powiatowym Policji w Siemiatyczach, które wskazuje do prac w ZI inną osobę.
10. Nie zachowano częstotliwości odbywania posiedzeń przez Zespół Interdyscyplinarny. Brak dokumentacji potwierdzającej zwoływanie ZI w pełnym składzie i realizację przez ZI zadań określonych w ustawie.
11. Przedstawiona w toku kontroli dokumentacja formalna zawiera niejednolite nazewnictwo dotyczące Zespołu („Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Zespół Interdyscyplinarny działający w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji”, Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej”).
12. W dokumentacji stosuje się naprzemiennie pojęcia „Zespół Interdyscyplinarny” i „Grupa robocza”, bez wyraźnego ich rozróżnienia.
13. W dwóch skontrolowanych sprawach znajdują się kopie wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” (NK-A), zamiast oryginałów.
14. Na formularzach NK-A we wszystkich skontrolowanych sprawach brak daty wpływu formularza do przewodniczącego ZI.
15. Brak potwierdzenia przekazywania formularza NK-A członkom ZI nie później niż w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania.
16. Zapraszanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na spotkanie ZI/GR (osoby powinny być wzywane).
17. Zachowanie zbyt krótkiego odstępu czasu pomiędzy udziałem w posiedzeniu ZI/GR osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, a udziałem osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.
18. Brak dokumentacji potwierdzającej podejmowanie działań przez ZI lub GR w stosunku do rodzin objętych procedurą; kilkumiesięczne odstępy między posiedzeniami ZI i podejmowanymi działaniami; długie odstępy czasu między wpływem NK-A do GOPS a zapoznaniem się z treścią formularza przez członków ZI.
19. Formularze NK-C, NK-D, wezwania i zaproszenia podpisane przez Kierownika GOPS w zastępstwie za Przewodniczącego ZI, bez pisemnego upoważnienia wydanego przez Przewodniczącego ZI, co jest niezgodne z § 3 ust. 1 Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji, który stanowi, że w razie nieobecności Przewodniczącego pracami Zespołu kieruje osoba pisemnie przez niego wskazana.
20. W jednym skontrolowanym przypadku formularz NK-C zakłada monitorowanie rodziny objętej procedurą raz na pół roku bez podania uzasadnienia tak długiego odstępu czasu.
21. Protokół z zakończenia procedury NK niezgodny z § 18 rozporządzenia: sporządzono jeden protokół dla 5 różnych rodzin objętych procedurą, brak dat rozpoczęcia i zakończenia

procedury; opis podjętych działań taki sam we wszystkich sprawach; zawarty w protokole opis podjętych w ramach procedury działań jest lakoniczny, nie ma odzwierciedlenia w dokumentacji; protokół podpisany przez członków ZI, a nie Przewodniczącego; w jednym skontrolowanym przypadku procedurę zakończono na wniosek osoby doznającej przemocy w rodzinie po 8 dniach od wpływu NK-A do GOPS.

22. O zakończeniu procedury informowano osobę doznającą przemocy i stosującą przemoc jednym wspólnym pismem, stosując sformułowanie cyt.: „co do których istniało podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie”, tj. bez wyraźnego wskazania kto był kim w procedurze.
23. W jednej skontrolowanej sprawie liczba członków ZI uczestniczących w posiedzeniu, wynikająca z listy obecności z posiedzenia, jest niezgodna z liczbą osób wskazaną w treści protokołu z tego posiedzenia.
24. Dokumentacja indywidualna prowadzona nierzetelnie i niespójnie, zawiera liczne błędy formalne, nieścisłości dotyczące dat, liczby osób, podpisów, pieczętek itp.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Za nieprawidłowości wymienione w punktach 2-5 i 10-24 odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Uzupełnienie *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nurzec-Stacja*, w następującym zakresie:
 - opracowania diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Nurzec-Stacja,
 - precyzyjnego określenia celów i zadań prowadzących do ich realizacji,
 - określenia harmonogramu realizacji zadań, sposobu monitorowania i terminów sprawozdawczości,
 - zachowania spójności w nazewnictwie *Programu*,
 - dostosowania zapisów *Programu* w zakresie zadań własnych gminy do obowiązujących przepisów przy tworzeniu kolejnego gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Opracowanie procedury zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, w sytuacji zaistnienia takiej potrzeby.
3. Podjęcie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.
4. Podjęcie działań interwencyjnych wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, np. kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.
5. Podjęcie działań w celu realizacji przez ZI zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w ustawie, a także zachowanie częstotliwości odbywania posiedzeń ZI zgodnie z ustawą.
6. Pisemne potwierdzanie daty wpływu formularza NK-A do przewodniczącego ZI oraz daty przekazywania formularza NK-A członkom ZI/GR.
7. Realizację procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj.: dołączanie do dokumentacji oryginałów wypełnionych formularzy NK-A; terminowe przekazywanie NK-A członkom ZI/GR; wzywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na posiedzenia ZI/GR; organizowanie spotkań ZI/GR z osobami

doznającymi przemocy i stosującymi przemoc w rodzinie z zachowaniem dłuższych odstępów czasu; dokumentowanie wszystkich działań podejmowanych w ramach procedury; sporządzanie protokołów z zakończenia procedury zgodnie z § 18 rozporządzenia oraz informowanie odrębnymi pismami wszystkich podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu.

8. Monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą częściej niż raz na pół roku. W przypadku długiego odstępu czasu – uzasadnienie takiej decyzji w dokumentacji.
9. Podpisywanie dokumentów w zastępstwie za Przewodniczącego ZI na podstawie stosownego upoważnienia.
10. Prowadzenie dokumentacji w sposób rzetelny, przejrzysty, dokładny, z zachowaniem spójności w nazewnictwie.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013, poz. 182, z późn. zm.) Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nurcu-Stacji może zgłosić do Wojewody Podlaskiego zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag, wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Pan Piotr Jaszcuk
Wójt Gminy Nurzec-Stacja